

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: RELIEFUL ROMÂNIEI

LECȚIA 1:

Relieful - caracteristici generale

I. CARACTERISTICILE RELIEFULUI ROMÂNIEI

- a) **Variatatea treptelor de relief** - pe teritoriul țării noastre se regăsesc munți, dealuri și podișuri, depresiuni și văi largi, câmpii, inclusiv o deltă, faleze și plaje.
- b) **Diversitatea tipurilor și formelor de relief** - pe teritoriul țării noastre pot fi întâlnite forme de relief tectonic, de acumulare, vulcanic, glaciatic, carstic, fluvial, litoral, eolian etc.
- c) **Proportionalitatea treptelor majore de relief** - câmpiile (33%), dealurile și podișurile (36%), munții (31%) ocupă suprafețe comparabile ca întindere.
- d) **Dispunerea concentrică și simetrică a treptelor de relief** - în centrul țării este localizată Depresiunea Colinară a Transilvaniei delimitată de Munții Carpați, iar în jurul lor se succed dealuri, podișuri și, la margine, câmpii.
- e) **Relieful României are altitudini medii** - teritoriul țării este încadrat între 0-2544 m altitudine.
- f) **Relieful României are o alcătuire petrografică diversă:** roci vulcanice (andezit, granit, bazalt - apar pe unele masive montane), roci metamorfice (șisturi cristaline, marmură - prezente în munți, dar și în unele podișuri) și roci sedimentare (calcare, conglomerate, argile, marne, nisipuri, pietrișuri - au cea mai mare răspândire).
- g) **Relieful actual al României este rezultatul unei evoluții îndelungate:**
 - cele mai vechi urme ale unui uscat continental se regăsesc în jumătatea nordică a fundamentului (dedesubtul) Podișului Moldovei;
 - cel mai vechi relief de suprafață se regăsește în Podișul Dobrogei Centrale (Podișul Casimcei), definitivat în orogeneza caledoniană;
 - urmează orogeneza hercinică, în care au apărut și s-au înălțat Munții Măcinului, din nordul Podișului Dobrogei;
 - orogeneza alpină a avut ca rezultat înălțarea Munților Carpați, a Subcarpaților și a Podișului Mehedinți;
 - ulterior, prin depunere de sedimente cărate de râurile din munți, s-au format regiunile centrale și exterioare ale Carpaților;
 - relieful s-a definitivat, ajungând la aspectul actual, prin formarea luncilor și a Deltei Dunării.

Orogeneză = ansamblu de procese și fenomene tectonice care se finalizează cu formarea reliefului cutat, cu precădere a munților:

- Orogeneza caledoniană (acum 500 - 400 milioane de ani);
- Orogeneza hercinică (acum 400 - 250 milioane de ani);
- Orogeneza alpină (acum 150 - 25 milioane de ani).

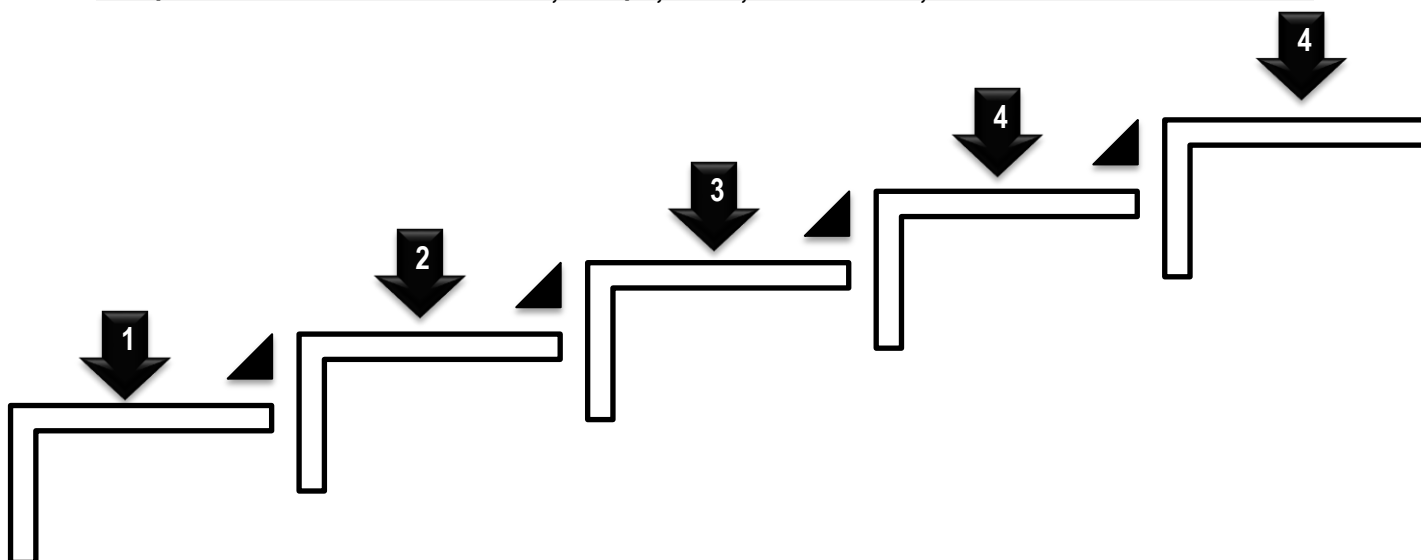
II. TIPURI ȘI FORME DE RELIEF

Prin caracteristicile sale, relieful impune în peisaj o multitudine de tipuri și forme de relief:

Tip de relief		Forme de relief
Relief vulcanic: - acum 17 milioane ani, activitatea vulcanică de pe teritoriul României se intensifică și se încheie acum aproximativ 200 000 ani prin formarea și apariția a numeroase forme de relief specifice.		- conuri și cratere - relief sculptat pe roci vulcanice (coloane de bazalt)
Relief glaciatic: - format în urmă cu aproximativ 2 milioane de ani la înălțimi de peste 1800-2000 m ca urmare a răcirii climei, instalării zăpezilor permanente și formării ghețarilor în Munții Carpați; - încălzirea ulterioară a dus la topirea ghețarilor și au rezultate diverse forme de relief, precum și apariția a numeroase lacuri glaciare.		- circuri glaciare (microdepresiuni în care s-au format lacuri glaciare) - văi glaciare
Relief petrografic (datorat multitudinii tipurilor de roci prezente pe teritoriul României)	Relief carstic (calcaros)	peșteri, chei, defilee
	Relief pe conglomerate (pietrușuri cimentate)	stânci cu forme ciudate
	Relief pe argile	alunecări de teren
	Relief pe loess	crovuri (microdepresiuni)
	Relief pe nisip	dune
	Relief pe sare	cute diapire

III. EXERCIȚII

I) Ordonează cronologic, de la cea mai veche la cea mai nouă, următoarele unități de relief: Câmpia Română, Delta Dunării, Munții Carpați, Munții Măcin, Podișul Casimcei.

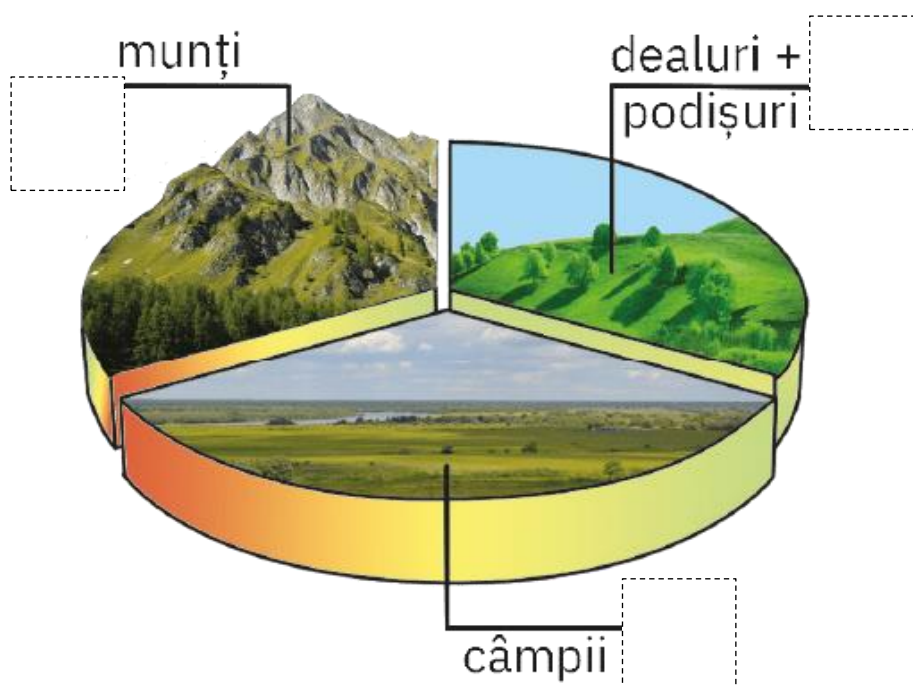

II) Citește cu atenție enunțurile de mai jos și stabilește dacă sunt adevărate sau false! Dacă apreciezi că un enunț este adevărat, scrie în căsuța liberă litera A, iar dacă apreciezi că este fals, scrie litera F.

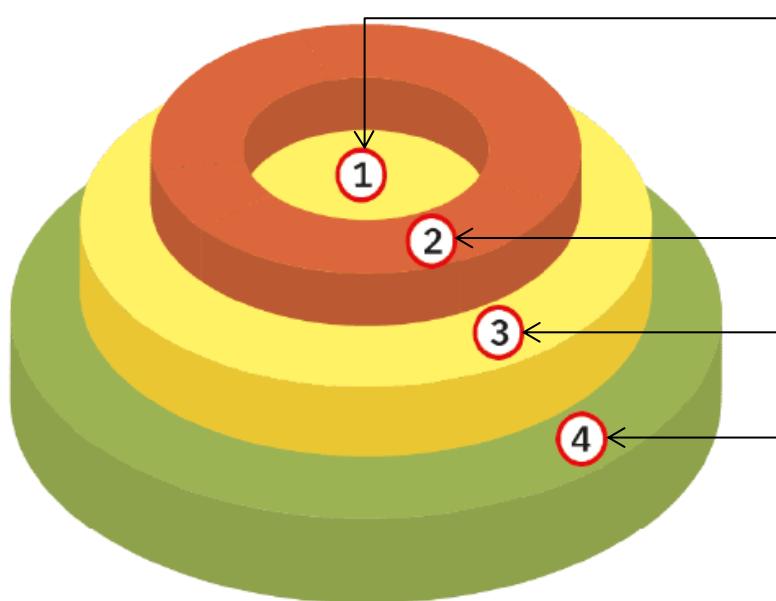
	1) Prin faptul că marea depresiune cu aspect de podiș din centrul țării este înconjurată de inelul carpatic, iar la exteriorul său se succed dealuri, podișuri și la margine câmpii, relieful României prezintă o dispunere concentrică și simetrică.
	2) Relieful României cuprinde o varietate de tipuri de relief: munți, dealuri, podișuri și câmpii
	3) Cea mai mare parte a teritoriului României este ocupată de munți, care reprezintă astfel treapta de relief predominantă.
	4) Aproximativ jumătate din teritoriul țării noastre prezintă altitudini de peste 2000 metri.
	5) Având o largă ieșire la marea Neagră, altitudinea minimă din țara noastră este de 0 metri.
	6) În arealele carpatice aflate la peste 2000 metri există forme ale reliefului glaciatic rezultate prin acțiunea ghețarilor montani, care au acoperit aceste zone acum aproximativ două milioane de ani.
	7) Tipurile variate de roci care formează substratul, condițiile diferite de formare și evoluția îndelungată în timp au determinat diversitatea tipurilor de relief din țara noastră.

III) Analizează cu atenție reprezentările grafice de mai jos. Indică pentru fiecare dintre acestea caracteristica reliefului sugerată și completează apoi cu informațiile corecte din punct de vedere geografic.

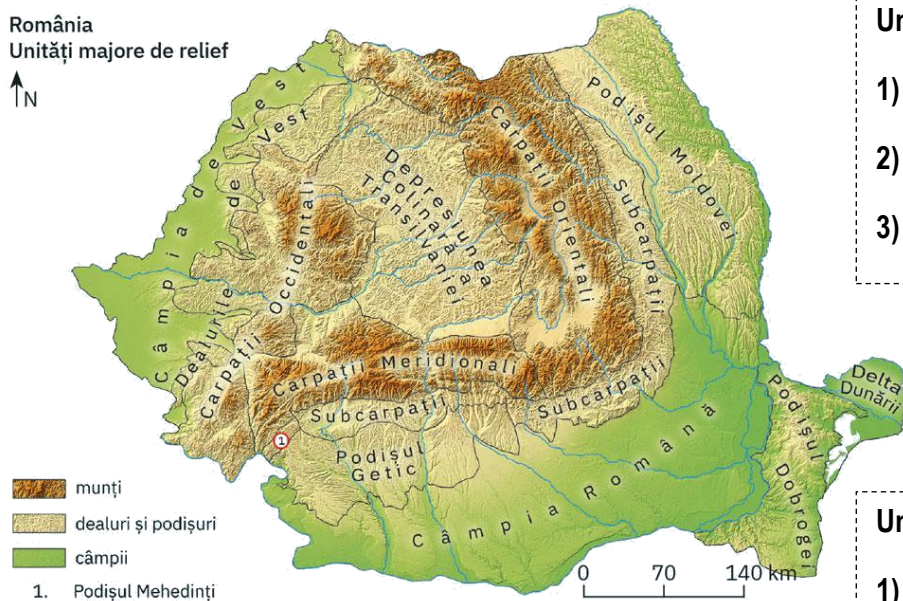
A)

B)

IV) Analizează harta de mai jos, care prezintă unitățile majore de relief din țara noastră. Scrie în casetele libere numele acestor unități majore de relief, grupate după marile trepte de relief.

Unități montane:

- 1)
- 2)
- 3)

Unități de dealuri și podișuri:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)

Unități de câmpie:

- 1)
- 2)
- 3)

V) Completează schema de mai jos cu răspunsurile corecte.

